

WE CARE ABOUT THE EU FUTURE – KEŤ 2024

GMINA KÉTY

ÉRSEKKÉTY

LÁZI

KÉTY

CSÍKSZENTDOMOKOS

HOSSZÚPERESZTEG

DIÓSD

Mi törődünk az EU jövőjével – Keť 2024

A „Mi törődünk az EU jövőjével” – Keť 2024 projekt a magyarországi, lengyelországi, szlovákiai és romániai testvérvárosi polgárok találkozója azzal a céllal, hogy intenzívebb együttműködést alakítson ki a meglévő partnervárosok között, és azzal a céllal, hogy hosszú hagyományokat építsen az aktuális uniós témák közös megoldásában.

Projektünk a polgárai közötti szolidaritás, a tagállamok közötti határokon átnyúló szolidaritás,

valamint az EU-n belüli és azon kívüli támogató intézkedések révén megvalósuló szolidaritás

jele lesz. A résztvevőknek lehetőségük lesz megvitatni, véleményt, ötleteket cserélni arról, hogy miként lehetne javítani a szolidaritást nemcsak az uniós polgárok, hanem más országok

polgárai felé is. Az EU-n belüli szolidaritás formáinak bemutatása különféle eseményekre, például természeti katasztrófákra, világvjárványokra, terrortámadásokra stb. Szolidaritást támogató kezdeményezések és projektek bemutatása - Erasmus+ programok, civil kezdeményezések és kampányok, önkéntes projektek stb. Az Európai Szolidaritási Testület bemutatása. A másik téma az EU jövője lesz. A résztvevőket arra ösztönzik, hogy aktívan vegyenek részt az uniós szintű demokratikus életben, és erősítsék a felelősségérzetet az Unió

fejlesztésével kapcsolatban, hogyan valósíthatják meg az EU jövőjével kapcsolatos elképzeléseiket.

A cél a polgárok Unió demokratikus életében való aktív részvételének lehetőségeiről, az uniós

polgárok alapvető jogairól és a civil társadalomban betöltött szerepükről szóló ismeretek bővítése; a helyi és európai döntéshozatali folyamatok kapcsolatáról szóló ismeretek bővítése.

A projektben 225 állampolgár vesz részt Romániából, Magyarországról és Lengyelországból.

A helyiekkel együtt 525 európai polgár vesz részt közvetlenül a projektben. A projekt közvetve akár 30 000 polgárt érint, akik az EU jövőjének aktív alkotóivá és társfelelős tagjaivá válnak, ismerik Európa gazdag kulturális és nyelvi környezetét, és elősegítik a kölcsönös megértést és toleranciát.

Célkitűzések:

- a különböző országok állampolgárai közötti cserék előmozdítása;
- gyakorlati tapasztalatokat adjon a polgároknak az Unió közös örökségének gazdagságáról és sokszínűségéről, és tudatosítsa bennük, hogy ezek képezik a fórumok alapját közös jövő;
- az európaiak közötti békés kapcsolatok garantálása és aktív helyi szintű részvételük biztosítása;
- az európai polgárok közötti kölcsönös megértés és barátság megerősítése;
- az önkormányzatok közötti együttműködés és a legjobb gyakorlatok cseréjének ösztönzése;
- a jó helyi kormányzás támogatása
- a helyi és regionális önkormányzatok szerepének megerősítése az európai integrációs folyamatban;
- rámutatva a közös projekteken való együttműködés fontosságára és a testvérvárosok képviselőinek fontos szerepére a nemzetközi, nemzeti aktív együttműködésben,

regionális és helyi szint;

- jobban megérteni és megvitatni, hogy mit jelent a szolidaritás egy olyan nemzetekből álló politikai entitás számára, mint az EU, különösen válság idején; melyek a jogi, politikai, az európai szolidaritás gazdasági és etikai korlátai;

- a kultúrák közötti párbeszéd és a kölcsönös megértés előmozdítása honfitársak és külföldiek (bevándorlók) között,

- az uniós szintű demokratikus életben való aktív részvétel ösztönzése, valamint az Unió fejlődésével kapcsolatos felelősségvállalás érzésének erősítése, az EU jövőjéről alkotott elképzelések

bekövetkezik

- a polgároknak az Unió demokratikus életében való aktív részvételének lehetőségeivel, az uniós polgárok alapvető jogaival és az Európai Unióban betöltött szerepükkel kapcsolatos ismeretek bővítése

civil társadalom; a helyi és az európai döntéshozatali folyamat közötti kapcsolat ismerete;

- konkrétabb információk szerzése az uniós polgárok számára nyújtott előnyökről és lehetőségekről, az EU eredményeiről.

Települések bemutatása

Csíksszentdomokos - Romania

A Hargita megyében található Felcsíki-medence legészakibb és legnagyobb települése Csíksszentdomokos. Az Olt felső folyása, a Csíkot Gyergyóval összekötő országút, valamint a Balánbányára vezető megyei út kereszteződésénél terül el a falu. Felcsík legnépesebb települése, lakosainak száma megközelíti a 6400 főt. A Csíkssomlyótól 30, a Gyilkos-tótól 50 km-re fekvő települést hegyek veszik körül. Kilátás nyílik a faluból a Nagybagmász különleges szépségű hegyvonulatára, középen az Egyeskövel.

VENDÉGLÁTÁS

A község nagy lélekszámának és viszonylag nagy kiterjedésének köszönhetően sokszínű látnivalókat kínál az idelátogatóknak. Nemcsak évente egyszer, Pünkösdkor, hanem sok más alkalommal is változatos programokkal, rendezvényekkel várjuk a vendégeket. A csendes, nyugodt életmód és a természeti értékek mellett a falu ereje a hagyományokban van. A régi világkép, értékek, szokások itt is változnak, de a hagyományos világnak még vannak olyan részelemei, melyek máig érintetlenek, és amelyekből számos néprajzi munka és dokumentumfilm adott már ízelítőt.

Csendes, pihentető hétvége Csíkszentdomokoson

Nyugodt kikapcsolódásra vágyó (idős és fiatal) családoknak ajánljuk hétvégi programunkat.

Péntek délutántól vasárnap estig (vagy a vendég igényei szerinti időtartamban) az elszállásolást családi házaknál, félpanzióval biztosítjuk. Ebédelési lehetőség a Kárpátia panzióban vagy a szálláshelyen is van. A mellékelt kis füzet a faluban meglátogatható legtöbb

intézményről részletes ismertetőt ad. Ezek meglátogatása, a falu nevezetességeinek (tájházak,

múzeumok, templom, gáborkerti emlékmű, iskolák) bemutatása igény szerint gazdagítható a

környék természeti és kulturális értékeinek meglátogatásával. A vendégek rendelkezésére áll egy idegenvezető, aki egész nap a csoporttal van, nagyobb csoportok esetében több idegenvezető is társul a csoporthoz.

Szekeres kirándulások a környező hegyekbe

Ezen kirándulások tervezhetők egy vagy több naposra igény szerint. Fontosabb látnivalók:

Nagyhagymás (1792 m), Egyeskö (1504 m), az Olt folyó forrása. Szekerekkel vagy hegyi gyalogtúrán könnyen elérhetők innen Gyimesközéplek festői szépségű „patakai” is. Részletes

programok és időpont igényelhető e-mailen, illetve telefonon, az alább megadott elérhetőségeken.

Jeles napok Csíkszentdomokoson

A falu nagytöbbsége katolikus. A hivatalos egyházi ünnepek (Virágvasárnap, Nagyhét, Húsvét, adventi vasárnapok, Karácsony, Úrnapja, Szt. Antal napja, Búzaszentelő) és a magyar nemzeti ünnepek (március 15., augusztus 20.) alkalmával bensőséges hangulatú, ugyanakkor ősi (más településeken többnyire már kihalt) szokásokban bővelkedő, látványokban gazdag ünnepségeket szervez a falu, melyekre mindig szívesen látják a vendégeket is.

Farsangtemetés

Csíkszentdomokos sajátos farsangbúcsúztatót tart, mely tárgya volt már sok néprajzi tanulmánynak is. A farsangot egy Illyés nevű szalmabábu testesíti meg, „akit” egy taligákból összeállított szekéren, jelmezes, tréfálkozó alakok kíséretében végighúznak a faluban, majd „elsíratnak” és elégetnek. Az egész napos rendezvényt húshagyó kedden tartják, és éjfélig tartó mulatozással végződik.

Szt. Domokos napja

A község életében mindennél fontosabb az összetartozást jelentő búcsú napja, augusztus 8., Szt. Domokos ünnepe. Régen, amikor a lányok szolgálni mentek, azzal a kikötéssel írták alá a szerződésüket, hogy minden évben, a falu búcsúnapjára haza kell engedni őket szabadságra. Mára három napos ünneppé nőtte ki magát, így ezekre a napokra igyekszik minden innen külföldre szakadt falubeli hazajönni, és rokonaival, falustársaival ünnepelni.

Rendezvényeinkre igényes programokkal várjuk kedves vendégeinket is

Gáborkerti megemlékezés

1944. október 8-án az Észak-Erdélybe bevonuló orosz csapatok mögött érkező román félkatonai szervezet a lakosság megfélemlítésére, és az 1940-44 közötti „kicsi magyar világ” miatti bosszúból 11 ártatlan embert lőtt le Csíkszentdomokoson, a Gáborkertben. A falu mind a mai napig évente megemlékezést tart a tömegsír mellett, és szentmisét mutatnak be az áldozatok emlékére. A rémtett helyszínéhez közel, a Temetődombon márvány emlékmű áll a 11 áldozat tiszteletére.

Pásztorbükki búcsú

A XVI. század végén Erdélyben uralkodó Báthory István és Zsigmond fejedelmek a székelyek ősi jogainak megtépzésével, sokszorosan be nem tartott politikai ígéreteikkel vívták ki acsíkiak gyűlöletét. A bosszú a fiatalon fejedelemmé lett, bíborosi címet is viselő Báthori Endrét (Andrást) érte utol, akit – a népi emlékezet szerint – a Pásztorbükk nevű erdőn fejezett le 1599-ben a csíkszentdomokosi születésű Nagy Kristály András. Minden év október második vasárnapján engesztelő búcsút tartanak gyilkosság helyszínén, ahol emlékmű is épült, és egy 2012-ben újra felállított nyitott kápolna is várja a látogatókat. A páratlan

szépségű kilátás miatt is érdemes ide szekérrel vagy gyalog ellátogatni: az Egyesző, a Nagyhagymás és az Öcsém hegyek látványán túl jó idő esetén a gyergyói medencéig is el lehet látni.

Lázi - Magyarország

Neve a korábban országszerte ismert és használt láz szóból származik, és a tisztás, rét, szénatermő hely, irtvány jelentésű szláv köznévből keletkezett. Régiségét nyelvünkben a 11. századi felbukkanása igazolja. A falu története az íratlan évezredek homályába vész, de az írásos adatok is több mint 900 évesek. Egy 1083-ban keletkezett oklevélben említik először Lázi nevét, majd a 12. századtól egyre szaporodó adatokból bontakozik ki egy bakonyalji kis falu népének küzdelmes története.

A település és népe – kis megszakításokkal – mindig a pannonhalmi apátság birtoka volt. A 13. század derekán, 1240 körül jelentős településsé fejlődött. Egy korabeli leírásból tudjuk, hogy a faluban nem kevesebb, mint 147 ház állott, ami igen tekintélyesnek számít ebben az időben. A jobbágyokon, szolgákon kívül szakács, szűcs, udvarnok és bognár is lakott Láziban. Az iparosok sokfélesége és nagy száma arra enged következtetni, hogy nem elsősorban a falu népének, hanem az apátság igényeinek kielégítése volt feladatuk.

Mátyás király uralkodása idején a monostor többi birtokaival együtt Lázi is a király kezére kerül. Nem sokáig marad királyi birtok, II. Ulászló idejében az apátság visszakapja összes birtokát. A falu ebben az évszázadban is közepes nagyságúnak számított – a török pusztításokig. Az 1531. évi jegyzék szerint a lakosság erőteljesen szaporodott, de portáinak több mint felét már felégette a török. Ettől kezdve sanyarú sors várt Lázi lakóira is. Győri Mihály főapát az elmenekült vagy elpusztult lakosságot új telepítésekkel próbálta pótolni. A fejlődés csak néhány évig tartott, mert 1542-ben a falu összes lakója elmenekült a török elől. A falut fölégették, földúlták, a vetések és a szőlők elvadultak.

A vitalitás, az élni akarás azonban hamarosan visszatérésre készítette a lakosságot. Úgy tűnik, néhány évvel később már annyira kiheverték a csapást, hogy másokon is tudnak segíteni. 1575-ben ugyanis egy nagy tűzvész porig égette Pannonhalmát. Elpusztultak a lakóházak és a templom is. Fejérvöky István püspök mindenholnán segítséget kér az újjáépítéshez. Az önkéntes adakozókat hosszú időre felmenti minden úrbéri fizetéstől. Lázi segítőkész népének mindenkorra elengedi a kilencedfizetést. Szinán pasa serege 1584-ben teljesen elpusztítja, letarolja a községet, pusztán marad 1608-ig. A falu lakói ekkor kezdenek ismét visszaszivárogni. A főpát a visszatelepülőknek 6 évi mentességet adott. A hat év leteltével rövid időre bérbe adják Lázit; az 1614-es portaösszeírás szerint a falu a Popel családé. Fél évtized múltával ismét a Rend tulajdonában van. A török sereg harmadszor is földúlja Lázit, ismét pusztává téve a települést. A lakosok azonban a vész elmúltával megint visszaszivárognak és nagy hittel és még nagyobb erőfeszítéssel ismét újjáépítik falujukat. Az élet sokadszorra is győzedelmeskedik a pusztításokon. A szántóföldi, egyéves növények termesztése, az állattartás aránylag jobban "elviseli" a bizonytalan időket. Nem úgy a szőlő. A kipusztult szőlőket fáradságos munkával újra kell telepíteni, és az eredmény, a termés csak hosszú évek múlva jutalmazza a fáradozót. A lázi szőlőhegy 1720-ban még csak 25 kapás, és a lakosság ekkor is inkább a gyümölcsfák ápolásán munkálkodik.

A lélekszám most már egyenletesen szaporodik, velük együtt gazdagodik a falu. 1729-ben 57 jobbágygazda élt a településen, munkájukat 15 munkabíró fiú segítette. A gazdaságilag is rendezett állapotokat tükrözi, hogy a falunak malma is volt egy tavon. Az állattartást szolgálta a nem túl nagy területű rét, ami azonban jó évben ellátta a nyilván félrideg tartású állatokat téli takarmánnyal. A községben kocsmá és mézszárszék működött egész éven át. A látványosnak is nevezhető fejlődést az 1768-i úrbéri szabályozás is rögzítette. Nevezetesen ekkor már 26 1/2 telket állapítottak meg. Ebből 5 egészhelyes, 42 gazdának pedig félhelyes föld jutott, míg 21 házas- és 18 házatlan zsellér élt a faluban. Egész telekre 22 hold föld jutott, és 10 szekér szénatermő rét. Nem egészen húsz év múlva a telkek száma változatlan, ám a földterülete erőteljesen növekedett – nyilván az irtások révén. Ekkor – 1787-ben – már a "házmögötti föld" fogalma is fölbukkan, ami – vulgárisan – a mai "háztáji"-nak felel meg. A falu építkezési módjáról, a lakóházakról keveset tudunk. A fenti, 1787-es úrbéri szabályozásban szó esik egy vendégfogadóról, ami már cseréppel fedett, míg az udvaron álló istállót zszindely takarta. Az urasági majorban volt egy "sárzott sövényfalas, nádas ház". Ugyanígy készült a szárnyas ól is. Nem járhatunk messze az igazságtól, ha feltételezzük, hogy

a korábbi századokban ez a fajta építkezési mód lehetett az általános faluszerte (1937-ben még állt egy sövényfalú épület a faluban), míg a tetőfedő anyag a nád és a zsup volt. Szó esik továbbá egy téglaegető kemencéről, ami azonban – a téglavető házával együtt – romokban hever”.

A falu határához tartozó erdők a 18. század végére, a 19. század elejére elfogytak lassan. A megmaradt erdő legeltetésre, makkoltatásra nemigen alkalmas, mert “igen sűrű”. Ekkor már két tó is van a falu határában: az egyiket a patak alakította ki, erről 620 kéve nádat aratnak, míg a másik a péterdi határ közelében – 468 kévét ad.

A 19. század közepén az erdő java részét kiirtották, bevetették. Csendesen, dolgos munkával folytak az évek: még a jobbágyfelszabadítás, az úrbériség megváltása is csendben zajlott. 1874-ben szinte az egész falu leégett, az újjáépítéshez 60 000 forintot vettek föl, aminek törlesztése évtizedekre tönkretette a falu lakóit.

A robotos hétköznapokat a ritka ünnepek könnyítették, színesítették. A rég eltűnt népviseletből már csak a nők igen finom, aprólékos fehér lyukhímzésű váll- és fejkendői, keszkenői maradtak hírmondónak. Népszokásaik közül – a környező falvakra is jellemző – lucázás, karácsonyi pástorköszöntés, betlehemezés és a tavaszi ünnepkör hagyományai érdemelnek említést. A virágvasárnap megszenteltetett barkának gonoszűző, bajelhárító, sőt gyógyító erőt tulajdonítottak. A sonkát, tojást, kalácsot, tormát, sőt húsvét napján szentelték meg.

A szentelt ételek morzsáit a szántóföldeken szórták szét a bőséges termés reményében. A gazdasági év kezdetének évszázadok óta Szent György napját (április 24.) tartották. A szokás része az ünnepélyes állatkihajtás volt, amit mágikus cselekedetek kísértek. Lázi lakóinak népszokásai egyaránt kötődnek a Bakony, illetve a Kisalföld térségének szokásaihoz, mintegy átmenetet, összekötő kapcsot jelentve a kettő között.

1999-ben került át Veszprém megyéből Győr-Moson-Sopron megyébe.

Kéty – Magyarország

Kéty község történelme a kőkorszakig nyúlik vissza. A honfoglaló magyarok megtelepedéséről egy XII. századi feljegyzés tanúskodik, miszerint Kéty a Gut-Keled nemzetség birtokához tartozott. A település akkor a mai helyétől északra helyezkedett el. A török időkben Kéty lakatlanná vált. Az 1563-as török defterekben Kéty neve már nem szerepel, de a szomszédos Murga, Zomba és Felsőnána községek még adóztak a töröknek. 1723-ban a falut Eszterházi hercegi birtokként említik meg.

Az 1732-es iratokban a falu neve ismét feltűnik. Ekkor telepítik be az első német telepeseket. Hivatalosan Kéty nevével az 1767-es kimutatásokban találkozhatunk 88 családdal és 55 telekkel.

Fényes Elek 1836-os statisztikája alapján, Kéty német és rác falu. Lakosainak evangélikus és óhitű templomaik vannak. Az emberek bor-és dohánytermesztésből tartják el magukat. Az első betelepített székelyek 1945 áprilisában érkeztek. A németek kitelepítése 1947 márciusáig elhúzódik, addig egy fedél alatt élnek a székelyek a németekkel. Megosztották a kenyeret és együtt arattak.

A betelepített székelyek valamennyien Hadikfalváról érkeztek.

Nemesi családok Kétyen:

Kétyen 1732-ben Schilson János Mihály báró telepített le protestáns németeket, kik között szintén voltak hesszeni eredetű lutheránusok és reformátusok. Kéty tulajdonképpen a református vallású Sándor-családé volt. Schilson báró zálogként bírta, kitől a telepítés után nemsokára Sándor István váltja vissza. Sándor Évával való házassága révén a református papi Visoly János lesz később Kéty földesura. Volt Kétyen részbirtoka a Bene-családnak is.

Kéty híres szülőtte: Hegedűs Gyula (1870-1931)

1870-ben, február 3-án születtem Kétyen, egy kis tolna megyei községben. Édesapámat Heckmann Jánosnak hívták, birtokos volt, azután tönkrement, postamester lett.

Édesanyám leányneve: Fonyó Alojzia. Ugyanabban a házban születtem, amelyben ő. Szekszárdon jártam a polgári iskolába, szüleim mindenáron gazdásznak akartak adni, Keszthelyre, a Gazdasági Akadémiára. Mire azonban erre került a sor, teljesen tönkrementünk, szüleimnek nem állott módjában tovább taníttatni, ezért édesapám elhatározta — minthogy a nagybátyám főszolgabíró volt a simontornyai járásban, — hogy engem jegyzőnek ad. Mintha most is hallanám szavát:

— Eriggy csak közigazgatási pályára, majd a bátyád a legjobb jegyzőséget adja neked! Voltam jegyzői írnok, voltam írnok a szolgabírósnál Gyönkön. 80 krajcár napidíjat kaptam, a nagybátyámnál laktam, mint állandó vendég. Egy-két hónapig tartott ez így, azonban nekem sehogyan sem tetszett ez a hivatalnokélet. Akkoriban történt, hogy Gyönkön megjelent özvegy Keresztélyné daltársulata. Hat híres, szép lánya volt ennek a Keresztélynének, mind a hat színésznő, a lányok mellé szerződttetett aztán színészlegényeket ez volt a daltársulat művészszemélyzete. Megbeszéltem Keresztélynével, hogy én is elmegyek velük, azonban csak Tamásiban csatlakozom majd hozzájuk, nehogy szüleim és nagybátyám megsejtsenek valamit és esetleg még csendőröket küldjenek utánam. Tamásiban csatlakoztam hozzájuk, 1 forint volt a felléptidíjam és ebéd-koszt. Keresztélyné főzött a társulatnak, soha életemben nem fogom elfelejteni azokat a rakás főtt tésztákat, miket elém tált: se só, se zsír nem volt abban. Titokban mindig leemeltem az asztal alá a tányért és a kutyával ettettem meg. Vigyázni kellett, nem akartam megsérteni a direktornét. Elég az hozzá, Keresztélyné egyik lányába beleszerettem. Talán ez volt az oka annak, hogy ilyen nyomorúságos körülmények között öt hónapig lődörögtem velük Somogyban.

Mint később megtudtam, szüleim és nagybátyám csendőrkkel kerestettek az egész megyében. Aztán, idővel, mégis belenyugodtak szökésembé.

Sokszor előfordult, hogy a közönség közönye miatt elmaradt az előadás. De az is előfordult, hogy a direktorné a kaszszából beizent: »Lejátsszák-e 30 krajcárért? « Már mint 30 krajcár felléptidíjért. Bizony lejátszottuk, nagy pénz volt az, egy pörköltet és egy fröccsöt lehetett érte kapni! Itt bizony volt részem bőven a koplalásban. Ha nem volt előadás: »kvartettozni« mentünk. Más szóval: »kőkéményes házat megfújunk. Vidéki ripacsszínész-kifejezés ez. Négy színész elindult és a kőkéményes házak előtt — jobbmódú emberek házai előtt — énekeltünk. Mindég ezzel kezdtük:

»Csendes éj van,
Nyugalomnak éje . . .«

Mikor a harmadik nótát is elfújtuk, az egyikünk előlépett, odaállt a kitárt ablak alá, kalapját levette és ezt mondta:

» X. helyen időző színtársulat néhány tagja kívánta egy kvartettel tiszteletét tenni . . .«
Persze pénzt dobtak a kalapba. Ráadásul még egy dalt énekeltünk. Ekkor én 18 éves lehettem, rá néhány héttel feljöttem Pestre, hogy beiratkozzam a Színi Akadémiára.

Felvettek. És itt kezdődik azután az igazi nélkülözés. Vékony, nagyorrú, csúnya fiatalember voltam, a statisztálás lett volna egyedüli jövedelmem, azonban engem nem vittek.

A Nemzeti Színház akkori gárdája csupa daliás, magas emberből állott, mit is kerestem volna én ottan. Mégis jutott néha egy-két statisztéria. Szemben a régi Nemzeti Színházzal volt a Kis bűdös, ebben egy szafaládé 4 krajcár volt, hozzá egy darab kenyér 2 krajcár — ezt a 6 krajcárt össze tudtam szedni valahogy, ha keveset is statisztáltattak. A Pannónia-kávéház aranyos főpincére, a Gyula, két hétig hitelezte nekem a reggeli kávékat. Egy alkalommal összesen 8 krajcár volt nálam, a Múzeum-körúton megláttam hatalmas pogácsákat, éppen 8 krajcárba került darabja, nem tudtam ellentállni, vettem egyet. Harmincnyolc óráig utána egyáltalán semmit sem ettem. Az éhségtől gyötörve, hazamentem és ágynak estem. A Papnövelde-utca 2. számú házban volt egy nagyon olcsó kis albérleti szobám.

Ez a szoba senkinek sem kellett, mert alatta egy pékműhely volt és rettenetes forróság jött át

a falakon. Néha kibíratatlan volt a szobában a hőség. Feküdtem az ágyban, mikor véletlenül egy ismerős patikus ment arra, benézett az ablakon és felismert. Látta, hogy az éhségtől lettem

rosszul. Sürgönyözött édesapámnak, aki másnap megjelent. Felgyógyultam, szüleim pedig két

hónapon keresztül havi 30 forinttal támogattak.

Sorsom is kezdett jobbra fordulni, beszerződtettek a Nemzeti Színház énekkarába második basszusnak. (Ez a legmélyebb hang, 19 éves voltam ekkor.) 500 forintot kaptam egy esztendőre. Első dolgom volt, hogy fizetésemből egy sűrű cilindert vettem, hosszú, elegáns zsakettet és visszaküldtem szüleimnek a 60 forintot. Paulay Ede, akinek sok mindent köszönhetek, az akadémiai első évfolyamról a harmadik évfolyamra át, mikor ezt elvégeztem — vidékre mentem. Pesti és Dobó színtársulatához kerültem Szolnokra, havi 36 forint gázszíval. Bejártam az egész vidéket, voltam Pápán, Debrecenben, Pozsonyban. Krecsányinál.

Budán léptem fel egy alkalommal, valami népszínműben kellett egy öreg gróft játszanom, azonban Krecsányi szemében nagyon megbuktam, mert nem »vettem« az öreg gróft hasig érő szakállal és a mozdulataim sem voltak elég előkelők. Sok vidéki állomás után végre Kolozsvárra kerültem Ditrói Mór társulatához. Télen 80, nyáron 70 forint volt a fizetésem. Azért több télen, mert akkor tűzifa is kellett, vastag ruha, vastagabb talpú cipő. Egy operett bariton-szerepben léptem itt fel, Ditrói annyira meg volt elégedve velem, hogy azonnal 100 forintra emelte fel a fizetésemet. Nem sokára következett a Vígszínház megnyitása, Ditrói lett az igazgatója. Szécsi Ferenc Ditrói Mór ajánlatára lejött, megnézett. Egy operettben nézett meg Szécsi, én ebben Hudson kapitány szellemét énekeltem, fehér lepedőben szaladgáltam a színpadon. Ebben a darabban egy szó prózám nem volt. Szécsi azonnal felszerződtetett Pestre a Vígszínházhoz. Még csak azt mondom itt el, hogy szülőfalum, Kéty, ez a kis sváb falu, tavaly díszpolgárává választott. Legszebb, legszelesebb utcáját rólam nevezte el. A legbüszkébb pedig a díszpolgári oklevelem szövegére vagyok. Itt lóg a szobában a falon. Mindenki azt kérdi tőlem, ki írta ezt a gyönyörű húsz sort. A község jegyzője: Rummy Ernő.

Régi hírek,cikkek Kétyről:

A férfiak körében a részegség mindennapos dolognak számított. Talán ezzel magyarázható a sok erőszak, amely a település lakóit hírhedtté tette a környéken. 1841-ben egy újabb eset kapcsán az illetékes járási szolgabíró így fakadt ki: „Az egész világ előtt a kölesdi lakosok verekedéseikről és más gonoszágaikról esmeretesen légyenek, ezt ismét meg mutatták, és jelét adták gonoszáguknak anyiba hogy a jámbor uton járó személyeket minden ok nélkül meg támadták, és agyba főbe verték.” Az eset áldozata egy kétyi jobbágy volt, aki nem tudott elég gyorsan kitérni a kölesdiek fát szállító szekerei elől. Egy másik, tragikusan végződő duhajkodás áldozata szintén kétyi volt. Benedek Mihály a gyönki búcsúból hazafelé tartva vadul előzgette a többi kocsit, s közben halálra gázolta az egyik gyalogost, Zart Mihálynét.

Betöréses lopás (Zalai Közlöny 1882 november)

Hallatlan vakmerőséggel párosult betöréses lopás történt a napokban Kétyen (Tolnám.) Ismeretlen gazemberek nyomómórud segélyével kifeszítették a kétyi paplak első szobájának ajtajára nyíló ablakán a vasrácsot, bezúrták az ablaktáblát, az ablakot kinyitották s a tolvajok egyike bemászott a gazdagon bútorozott szobába, míg a többi a kocsinál maradt az utcán, közvetlen az ablak alatt. Az ablaktábla bezúzása okozta csörrenésre felébredt a fiatal lelkész « rosszat nem sejtve minden fegyver nélkül elkezdett bemenni a másik szobába. De mekkora lehetett ijedelve, mikor a szobában a tolvajt találta, ki éppen a kiterített lepedőkre ágyneműt, ruhákat stb. kötözgetett. A lelkész visszament, rázárta az ajtót, kiszaladt az udvarra s lármát csapott. Mire azonban segély érkezett, a tettesek már elhajtottak volt, sok ágyneműt s más lopott tárgyakat vive magukkal.

Hosszúpereszteg - Magyarország

A névéhez méltóan hosszú, alaprajzát elemezve talán valamikori egyutcás falu a megye délkeleti csücskében, minden várostól messze (Vasvár 22, Sárvár 25, Celldömölk 30, Szombathely 38 km) található, de ezen a helyzeten sokat javít, hogy a falut keresztülszeli a 8-as főút, mely beköti a települést az ország vérkeringésébe.

Itt nem zajlottak le véres csaták, de még egyetlen megyegyűlést sem tartottak itt eleink. Más érdeme, nevezetessége tán nincs is, mint hogy lakói sok száz éven keresztül éltek és termeltek, "kapáltak, ölték, öleltek, tették, amit kell" vagyis fenntartották az életet és a

nemzetet: adóztak, és katonát adtak a mindenkori államnak, nem is keveset. Egyszóval nemzetfenntartó népek voltak. Mikor verték le ezen a tájon az első sátorkarót? Ezer éve? Kétezer éve? Kik lehettek itt az első telepeselek? Akik aztán nevet is adtak településünknek? Hiszen a település nevében megbúvó "stég" szó ugyanúgy lehet német, mint szláv eredetű is.

A nyelvtudósok megállapítása szerint a Peresztteg szó jelentése: általút, átkelőhely. Amit talán a földrajzi elhelyezkedés is bizonyít, hiszen nem nehéz Hosszúperesztteget a térképen megtalálni.

A Székesfehérvárról Grazba tartó 8-as számú főút vágja ketté a 126-os kilométerkőnél. Itt, ahol most a falu fekszik, két nyugat-dunántúli kistáj ölelkezik össze: a Vasi-hegyhát és a Kemenesalja.

Írásos feljegyzés először 1631-ben tudósít a pereszttegi iskoláról. 1770-ben Kovács István tanító télen húsz tanulóval foglalkozott, pedig legalább 150 iskoláskorú gyerek élt akkoriban a faluban."Jobbágygyereknek nem kell a tudás!" Vallották az akkori emberek.

Gmina Kęty – Poľsko

Kęty (németül Kenty) lengyel város a Kis-lengyelországi vajdaságban, az oświęcimii járásban. 1975-1998 között a bielskoi vajdasághoz tartozott. 2004-es adatok szerint a város lakossága 19 175 fő volt. Kęty ipari-kereskedő jellegű város.

Fekvése

A Kis-Beszkidek (Beskid Mały) lejtőjén, a Soła folyó völgyében, a Bielsko-Biała -ból Krakkóba vezető út mentén Kozy és Andrychów között, a kárpátaljai klímaövezetben épült.

Története

Kęty 1277 óta rendelkezik városi jogokkal, de a település története sokkal régebbi időkre nyúlik vissza.

A város legragyogóbb fejlődése a Jagellók alatt következett be, amikor Kęty királyi birtok, majd később a királyné birtoka lett, és a városi tanácsstagok a királynak pénzkölcsönt adtak. Megfordult itt Sobieski János lengyel király huszárjaival, amikor Bécs alá meneteltek, Józef Poniatowski herceg a lipcsei csata előtt, a novemberi felkelés és a januári felkelés résztvevői, valamint a lengyel légió I. brigádja Józef Piłsudski parancsnoksága alatt. Kęty legismertebb személyisége a város védőszentje, Kęty szent János.

1867-ben Franciszek és Edward Zajaczek és Karol Lankos megalapították Kęty első posztógyárát.

Kętyben és a közeli Czaniecban lakott a Wojtyła család, II. János Pál pápa családja.

A város központja a középkori piactérrel, valamint a körülötte elhelyezkedő utcák és XIX. századi házak műemléki védelem alatt áll. Figyelemre méltó a román plébániatemplom, a Kęty szent János templom (1644-1648) és a ferences kolostor (XVII-XVIII. század).

Diósd – Magyarország

Diósd (németül: Orasch) város, a budapesti agglomerációban, Pest vármegyében, az Érdi járásban, annak legkisebb területű települése, és Magyarország legkisebb területű városa. Fekvése

Érd, Törökbálint és Budapest között fekszik, a Tétényi-fennsík déli lejtőin. Központján végighalad a 7-es főút, Törökbálinttal a 8102-es út köti össze, illetve érinti az M0-s autót is, amelynek legközelebbi csomópontját közvetlenül a keleti határszéle mellett alakították ki.

Címere

A címerről Diósd Község önkormányzata képviselő-testületének 1/1993. (II. 25.) számú rendelete szól („Községi címer és zászló alkotásáról, használatáról”; módosítva: 12/2001. (VI.20.), egységes szerkezetben: 16/2003. (IX. 01.)

A címer leírása

A címerpajzs alul lekerekített domborpajzs. A domborpajzs vörös kerettel szegélyezett haránt irányban szelt vörös színű pályával. A bal alsó mező (heraldikai jobb oldal) kék, a jobb felső mező (heraldikai bal oldal) sárga színű. A heraldikai bal oldalon a kék mezőben a Szent Gellért kápolna stilizált képe, melynek külső kontúrvonala fehér, belső színezete sárga és barna.

A címerpajzs alul lekerekített domborpajzs. A domborpajzs vörös kerettel szegélyezett, haránt irányban szelt vörös színű pólyával. A bal alsó mező (heraldikai jobb oldal) kék, a jobb felső mező (heraldikai bal oldal) sárga színű.

A heraldikai bal oldalon a sárga mezőben barna szőlőtőkén sárga szőlőfürt, zöld levéllel.

A heraldikai jobb oldalon a kék mezőben a Szent Gellért kápolna stilizált képe van, melynek külső kontúrvonala fehér, belső színezete sárga és barna.

A pajzsmezőben szereplő címerképek:

Szent Gellért-kápolna

A Szent Gellért-kápolna a Szent Gellért legendával kapcsolatos, melyről a Képes Krónika ezt írta:

„...Gellért, Besztrik, Buldi és Beneta püspökök, valamint Szolnok ispán elindultak Fehérvárról Endre és Levente herceg elé, hogy tisztességgel fogadhassák őket.

S midőn az említett püspökök abba a helyiségbe értek, amelyet DIÓD-nak neveznek, Szent Szabina templomában misét akartak hallgatni mielőtt uraik elé járulnak.

Itt töltötték az éjszakát 1046. szeptember 23-án, s reggeli mise közben hirdette ki kíséreeinek Gellért püspök éjjeli látomását, amiből arra következtetett, hogy vértanúhalált fognak halni...”

Az utolsó mise vélt helye búcsújáró helyé vált az idők során.

Szőlőfürt

A szőlő mint címerkép a község 18. századi újjászületésének jelképe (a 19. században készült pecsét is ezt tartalmazza).

A település a török korszakban teljesen elpusztult. A 18. század elejétől a község lassan újra benépesül, 1774. évi fejér vármegyei összeírás már 20 családot jegyez fel, akiknek 17 tehenük és 92 kapásszőlőjük volt.

Az új lakosok zömmel német nyelvterületről jöttek, szőlőművesek voltak, erősen, szorgalmasan dolgoztak, gyökeret eresztettek új hazájukban.

Története

Anonymus leírásában olvashatunk először Diósdról Gyogy alakban írva:

„Árpád...Kündünek, Kurszán apjának földet adományozott Attila király városától Százhalomig és Diódig”,

majd a magyar krónika írta a pogánylázadással kapcsolatban, hogy Gellért és három püspöktársa Fejérvárról I. András elé vonulva Diódon a Szent Szabina templomba ment, ahol Gellért az általa mondott misén megjósolta, hogy mártírhalált fognak halni. E történet később

bekerült a Nagy Lajos király korában szerkesztett nagyobbik Gellért-legendába is, és lehetséges, hogy ebben a Dió nevű faluban fogták el a III. István ellen vonuló IV. Istvánt. Diósd nevét 1278-ban Gyog írásmóddal, mint Diódi nemesek birtokát említette egy oklevél. 1293-1294-ben Berki Tamás birtoka volt. 1323-ban Károly Róbert király Diódot, mint az örökös nélkül elhalt Berki Tamás faluját István visegrádi várnagynak adományozta. 1334-ben a budai főesperességhez tartozó egyházának papja a pápai tizedjegyzék szerint 4 garas pápai tizedet fizetett. Luxemburgi Zsigmond idejében említik a diódsdi várat, és 1417-ben is említenek egy Diósdnál lévő erődöt. Temploma is volt, a Szent Bertalan-templom. Diósd ma telepített község Budától délnyugatra. 1910-ben 896 lakosából 522 magyar, 357 német, 12 szlovák volt. Ebből 881 római katolikus, 8 református, 6 evangélikus volt. A 20. század elején Fejér vármegye Váli járásához tartozott. 2007-ben került a Budaörsi kistérségből az újonnan megalakuló Érdi kistérségbe, majd az Érdi járás része lett. A közigazgatási és igazságügyi miniszter javaslatára 2013. július 15. napján városi címet kapott.

Kéty - Szlovákia

A község a Garammenti-hátság dombvidékének keleti előterében, enyhén dombos vidéken, a Kétyi-víz mentén (melyen több halastavat is létesítettek a 20. században) fekszik, Párkánytól 24 km-re északra, Nagysallótól 18 km-re, Lévától 38 km-re délre. A Farnadot (6,5 km) Bénytel (7,5 km) összekötő mellékút halad keresztül a községen, a szomszédos Bartra (5 km) mezőgazdasági út vezet. Határának túlnyomó része mezőgazdaságilag művelt terület. Nyugatról Kural és Nagyölved, délről Bart, délkeletről Bény, keletről Oroszka és Csata, északkeletről pedig Lekér községekkel

Okiratilag először 1295-ben bukkan fel, amikor a Hunt-Pázmán Kázmér-fiak rajtaütöttek a községen és nagyobb állatállományt elhajtottak az érseki birtokról. A 14. század elején a Dévéki-család a földesura, de 1420-ban már az esztergomi érsek birtokában van, aki azt egészen 1919-ig birtokolta is. A falu a török időkben elpusztult, s csak később települt újra. Plébániáját már 1350 körül említik, s a 18. század elején már iskolája is volt. 1571-ben 20 jobbágytelke volt. 1699-ben 58 volt a lakosok száma. 1715-ben 25 háztartása volt. 1720-ban két malmot is említenek a községben. 1787-ben 98 házában 556 lakos élt. 1828-ban 99 háza és 787 lakosa volt, akik főként mezőgazdasággal foglalkoztak. A trianoni békeszerződésig Esztergom vármegye Párkányi járásához tartozott, majd 1938–45 között ismét Magyarországhoz csatolták. 1945 első hónapjaiban a falu frontvonalba került és súlyos károkat szenvedett, mindkét temploma elpusztult. 1945 után 50 magyar családot deportáltak innen Csehországba.

Mai jelentősége

A mezőgazdasági jellegű községben a magyar nyelvű oktatás megszűnését 1999-ben a református egyházi alapiskola létesítésével előzték meg. Magyar óvodájának üzemeltetését 2002-ben vette át a református egyház. 1775-ben épült református és 1884–87-ben épült római katolikus temploma a második világháború végén megsemmisült, helyükön az 1960-as években új templomokat emeltek.

 Funded by
the European Union

